

Program Studiów o Współczesnej Polsce na Uniwersytecie Oxfordzkim

24 października 2012 r. w Warszawie podpisano porozumienie inaugurujące Program Studiów o Współczesnej Polsce na Uniwersytecie Oxfordzkim. Będą to pierwsze w historii, realizowane za granicą, interdyscyplinarne studia tej skali, poświęcone Polsce współczesnej i przemianom po 1989 r. Program na Oxfordzie to odpowiedź na wyzwanie budowy silnej pozycji Polski w relacjach międzynarodowych. Ma stać się kuźnią „ambasadorów i przyjaciół współczesnej Polski” – miejscem, gdzie studium na tej najbardziej prestiżowej europejskiej uczelni przyszli liderzy i decydenci z całego świata, będą mogli poznać Polskę jako lidera regionu i dynamiczną gospodarkę. Studia działaczą będą w ramach St Antony's College. Inicjatorami po stronie Oxfordu są wybitne autorytety – m.in. Prof. Timothy Garton Ash oraz Prof. Norman Davies. Inicjatorem po stronie polskiej jest dr Leszek Czarnecki, jeden z najbogatszych Polaków, który wspólnie z należącym do niego Noble Bankiem ufundował powołanie Studiów. Honorowymi Patronami Programu są Premier Tadeusz Mazowiecki oraz Prof. Zbigniew Pełczyński.

Idea Programu – dlaczego to ważne dla Polski

Powstanie Studiów o Współczesnej Polsce na Uniwersytecie Oxfordzkim to przełomowe wydarzenie dla budowy pozycji Polski na arenie międzynarodowej. Dziś o pozycji międzynarodowej kraju – sukcesie gospodarczym czy politycznym – decyduje w dużym stopniu jego wizerunek. Polska, choć pod względem PKB plasuje się wysoko, w rankingach rozpoznawalności wypada wciąż nieproporcjonalnie nisko. Polskie Studia na Oxfordzie to odpowiedź na to wyzwanie. To przyszła kuźnia „ambasadorów współczesnej Polski” – miejsce, gdzie przyszli liderzy i decydenci z całego świata, specjaliści w dziedzinach ekonomii czy stosunków międzynarodowych, będą mogli zdobyć wiedzę na temat naszego kraju, a przede wszystkim – zbudować z nim relacje. Poznają Polskę jako dynamicznego lidera regionu – nie tylko od strony jej trudnej historii, jak działo się to dotychczas.

Polska znajduje się dziś w wyjątkowym momencie. Możemy być dumni z tego, jak wiele udało nam się osiągnąć. Jesteśmy dziś silnym graczem w Europie, mamy dynamicznie rosnącą gospodarkę, lepiej niż pozostali radzimy sobie z kryzysem. Dogoniliśmy peleton i mamy potencjał i energię, by sięgać wyżej. To jest właśnie Polska, którą warto pokazywać światu. Wierzę, że prywatny kapitał ma poważne zobowiązanie wobec Polski, w której dzięki przemianom, mieliśmy szansę budować swoje biznesowe przedsięwzięcia. Dlatego jestem zaszczycony, mogąc dziś wspólnie z największymi polskimi autorytetami oraz wielkimi przyjaciółmi Polski w Oxfordzie, zainaugurować ten wyjątkowy projekt.

DR LESZEK CZARNECKI
TWÓRCA I WŁAŚCICIEL NOBLE BANKU, KTÓRY UFUNDOWAŁ POWOŁANIE PROGRAMU

W tworzenie Studiów zaangażowani są wybitni przedstawiciele międzynarodowego świata nauki oraz wielkie autorytety polskiego 20-lecia wolności: m.in.: Prof. Timothy Garton Ash, Prof. Norman Davies oraz Prof. Margaret MacMillan, Rektor St Antony's College. Honorowy patronat nad Programem objęli Premier Tadeusz Mazowiecki, postać symboliczna dla sukcesu polskich przemian oraz Prof. Zbigniew Pełczyński, wybitny polski profesor Oxfordu, przez lata wspierający studiujących tam Polaków.

Już od kilkudziesięciu lat Polska znajdowała się w kręgu zainteresowań Uniwersytetu w Oxfordzie. Obecnie, nasi goście i studenci z całego świata chcą wiedzieć o Polsce jeszcze więcej. Program Studiów o Współczesnej Polsce da im szansę na nową jakość zajmowania się krajem, który jest coraz częściej dostrzegany jako potęga w Unii Europejskiej pod względem politycznym, ekonomicznym, dynamiki rozwoju oraz aktywności w polityce zagranicznej. Program to szansa na tworzenie nowej znajomości Polski wśród elit i inteligencji w Europie i na całym świecie.

PROF. TIMOTHY GARTON ASH.

Czym będzie Program Studiów o Współczesnej Polsce

- **Pierwsze w historii kompleksowe studia tej skali o współczesnej Polsce prowadzone poza jej granicami** – Program ma stać się najważniejszym na świecie ośrodkiem naukowym specjalizującym się w tematyce polskiej.
- **Studia o współczesnej Polsce** – Program Studiów skoncentruje się na Polsce współczesnej – a więc przemianach lat 80., sukcesie i założeniach transformacji po '89 r., a także dzisiejszym systemie gospodarczym, społecznym i politycznym. Po raz pierwszy, Polska będzie pokazana głównie przez pryzmat sukcesu ponad 20 lat wolności, jako silny lider regionu, ważny partner gospodarczy i polityczny – nie tylko od strony swojej wcześniejszej, trudnej historii.
- **Studia interdyscyplinarne, nie polonistyka!** – Program będzie bazował na naukach społecznych i humanistycznych obejmujących aspekt polityczny, ekonomiczny, socjologiczny, historyczny, kulturowy oraz analizę powiązań regionalnych. Na etapie tworzenia koncepcji Program był konsultowany m.in. z Instytutem Adama Mickiewicza.

St Antony's College, w którym powołany zostanie Program Studiów o Współczesnej Polsce, jest czołowym ośrodkiem studiów magisterskich oraz doktoranckich na Uniwersytecie Oksfordzkim, specjalizującym się w tematyce studiów międzynarodowych. Mając wśród swoich czołowych naukowców osoby takie jak Prof. Timothy Garton Ash, Prof. Jan Zielonka czy Prof. Norman Davies, St Antony's College już dziś należy do grona instytucji akademickich szczególnie poważanych na arenie międzynarodowej za szerokie kompetencje w obszarze tematyki polskiej. Dzięki poważnej donacji, będzie mógł przenieść tę ekspertyzę na jeszcze wyższy poziom.

Działania w ramach programu – w jaki sposób będzie on oddziaływał na otoczenie

Przede wszystkim, o Programie nie należy myśleć przez pryzmat klasycznych studiów, w wąskim rozumieniu tego słowa. **To coś znacznie więcej niż „kierunek” czy seria wykładów**, adresowanych do zamkniętej grupy studentów – to ośrodek badawczy o profilu zbliżonym do think tanku. Program Studiów o Współczesnej Polsce ma stać się najważniejszym na świecie ośrodkiem naukowym i źródłem informacji nt. współczesnej Polski i jej rozwoju. Jego największą siłą będzie **oddziaływanie znacznie wykraczające poza mury jednego College'u** – Program ma docelowo wpłynąć na sposób nauczania, myślenia i mówienia o Polsce w całym Oxfordzie, na innych uczelniach, a docelowo środowiskach intelektualnych i politycznych na całym świecie.

Program, którego Dyrektor zostanie wyłoniony w światowym konkursie, spośród grona międzynarodowej klasy Profesorów, będzie działał w oparciu m.in. o następujące narzędzia:

- **Wydarzenia naukowe** – w cyklu corocznym: 1. 8-tygodniowe serie seminariów i warsztatów; 2. konferencje; 3. wykłady światowych ekspertów. Projekty będą adresowane zarówno do studentów St Antony's College i Oxfordu, jak i do wizytujących go liderów opinii, ekspertów
- **Publikacje** – liczne publikacje wystąpień konferencyjnych, artykułów oraz serii opracowań poświęconych współczesnej Polsce stanowiąc będą nową jakość i bazę kontentu Studiów. Zgromadzenie i wypromowanie materiału akademickiego, prezentującego Polskę jako lidera regionu i udanych przemian, pozwoli zmienić sposób uczenia o Polsce na Oxfordzie, a docelowo także na innych uczelniach. Dziś brak takich materiałów stanowi poważną barierę.
- **Kontakt z innymi ośrodkami naukowymi oraz wpływ na udostępniany контент o Polsce**
 - Podniesienie wagi Studiów Polskich w świecie akademickim. Zdefiniowanie Programu jako kluczowego w Wielkiej Brytanii, a docelowo na świecie.
 - Współpraca z innymi wydziałami nauk społecznych i humanistycznych na Oxfordzie. Na niektórych wydziałach istnieją już działy związane z Polską i Europą Środkową, których programy Dyrektor Studiów będzie w stanie znacząco rozszerzyć poprzez wprowadzenie nowego, specjalistycznego kursu o współczesnej Polsce.
 - Rozszerzenie działania w zakresie nadzoru prac magisterskich i doktoranckich, które skupiają się na badaniach tematyki polskiej. Z biegiem czasu działania te umożliwią zmianę profilu Studiów Polskich na Uniwersytecie Oksfordzkim i poza nim.

W przyszłości, w ramach dodatkowych środków, których pozyskanie ma na celu St Antony's College Oxford Noble Foundation, planowane jest rozszerzenie zasięgu oddziaływania Studiów.

A co za tym idzie – jeszcze bardziej efektywne promowanie Polski i jej współczesnych sukcesów. Dodatkowe środki będą mogły zostać wykorzystane przede wszystkim na:

- **rozwińnięcie programów stypendialnych** – zarówno dla ekspertów z zagranicy, którzy zaangażowani zostaną w pracę nad budową kontentu Studiów, jak i dla polskich naukowców, doktorantów i studentów, którzy będą mogli wyjechać na Oxford.
- **szybsze rozwińnięcie współpracy z uczelniami na całym świecie** – tak, by z dorobku Studiów o Współczesnej Polsce korzystać mogli nie tylko studenci Oxfordu, ale także innych najbardziej prestiżowych uczelni.

Finansowanie projektu i Fundacja – prywatny kapitał w służbie Polski

Dr Leszek Czarnecki, a także Noble Bank, w ramach którego powołana została w tym celu specjalna Fundacja – **St Anthony's College Oxford Noble Foundation**, zdecydowali się na sfinansowanie wieloletniego Programu Studiów o Współczesnej Polsce na Uniwersytecie Oxfordzkim. W ramach porozumienia pomiędzy Fundatorem a St Antony's College, **Fundacja przekaze Uniwersytetowi kwotę inicjującą wysokości ok. 6 mln złotych**. To kwota, która zapewni możliwość rozwoju programu, powołanie jego dyrektora, organizowanie licznych wydarzeń naukowych, publikacje oraz – kluczową dla Programu – możliwość współpracy z licznymi ośrodkami w Oxfordzie i poza nim. Kwota inicjująca to baza, na której zbudowane zostanie znacznie szersze finansowanie dla projektu – tak, by mógł rozwijać się jeszcze szybciej i na jeszcze większą skalę. Celem St Antony's College Oxford Noble Foundation jest umożliwienie zaangażowania wszystkim, którzy chcieliby wesprzeć finansowo budowę Polskich Studiów na Oxfordzie.

Noble Bank to pionier private banking w Polsce. W USA czy Wielkiej Brytanii jedną z podstaw kultury elit finansowych jest dzielenie się majątkiem z innymi, działanie na rzecz dobra wspólnego. W Polsce także rozwija się ten trend. Najzamożniejsi Polacy osiągnęli już tak dużo, że patrzą w przyszłość, chcą budować coś dla innych. Dlatego postanowiliśmy powołać przy Banku Fundację, która stworzy naszym partnerom szansę na zaangażowanie się w ten wyjątkowy Program. W projektach takich jak ten, prywatny kapitał ma do odegrania kluczową rolę. Jesteśmy przekonani, że wielu Klientów Noble Banku zdecyduje się przeznaczyć część swojego kapitału na budowę pozycji Polski za granicą. Za cel stawiamy sobie podwojenie kwoty inicjującej. Liczę, że wspólnie uda nam się zbudować inicjatywę na dziesięciolecie.

MACIEJ SZCZECZURA,
PREZES ST ANTHONY'S COLLEGE OXFORD NOBLE FOUNDATION

Główne ciała zarządcze Fundacji stanowią: Zarząd oraz Rada Fundacji. Przewodniczącym Rady Fundacji jest dr Leszek Czarnecki, a w jej skład wchodzi: Ambasador Jerzy Koźmiński, Prof. Witold Orłowski, Krzysztof Rosiński. Prezesem Zarządu Fundacji jest Maciej Szczechura.